

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2021/2022 – 2023/2024

(skrajne daty)

Rok akademicki 2023/2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	PSYCHOLOGIA MUZYKI
Kod przedmiotu*	C11/EI
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Muzyki
Kierunek studiów	Edukacja w zakresie sztuki muzycznej
Poziom studiów	studia I stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	III rok, semestr 6
Rodzaj przedmiotu	przedmiot kierunkowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. Mirosław Dymon, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. Mirosław Dymon, prof. UR

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
6	30	15.							2

1.2. Sposób realizacji zajęć X zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

DOPUSZCZA SIĘ ZMIANĘ SPOSOBU REALIZACJI ZAJĘĆ W ZWIĄZKU Z NIESTABILNĄ SYTUACJĄ EPIDEMICZNĄ.

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

ZALICZENIE BEZ OCENY I EGZAMIN – WYKŁAD

ZALICZENIE Z OCENĄ - ĆWICZENIA

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Ukończony kurs w zakresie psychologii ogólnej

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Głównym celem teoretyczno-poznawczym jest poznanie relacji jakie zachodzą pomiędzy odbiorcą, wykonawcą i twórcą muzyki. Obszar zainteresowań przedmiotu leży na skrzyżowaniu trzech różnych kontekstów doświadczeń poznawczych: psychologiczno-antropologicznych, pedagogicznych i artystyczno-muzycznych
C2	Cel użyteczny dotyczy kontekstu psychologicznego wszelkich działań dotyczących muzyki, ze szczególnym uwzględnieniem roli uzdolnień muzycznych oraz dyspozycji osobowościowych, poznawczych i emocjonalnych w zawodzie muzyka.
Cn	

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu :

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
WIEDZA		
EK_01	właściwie analizuje i interpretuje wyszukane informacje zgodnie z posiadaną wiedzą w oparciu o materiały pochodzące z psychologii muzyki i pedagogiki muzycznej. Wykorzystuje je podczas szkolnej i pozaszkolnej edukacji muzycznej, a także orientuje się w podstawowym zakresie, w metodologii przedmiotu	K_W12
EK_02	posiada wiedzę, na podstawie której właściwie definiuje i rozpoznaje wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiowania	K_W13
EK_03	potrafi w oparciu o podstawową wiedzę z dyscyplin pokrewnych realizować zadania o charakterze interdyscyplinarnym, samodzielnie i w zespole	K_W08
UMIĘTNOŚCI		
EK_04	w oparciu o szeroko pojmowaną wiedzę ogólnie humanistyczną, posiada umiejętność ustnej i pisemnej wypowiedzi na temat interpretowania, tworzenia i odtwarzania muzyki	K_U08
EK_05	posiada umiejętność rozpoznawania i uwzględnienia specyficznych wymagań publiczności i innych okoliczności towarzyszących wykonaniu (jak np. reagowania na rozmaite warunki akustyczne sal	K_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
EK_06	jest zdolny do budowania konstruktywnej krytyki w obrębie działań muzycznych, artystycznych oraz w obszarze szeroko pojmowanej kultury, posiada także umiejętności samooceny	K_K02

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

EK_07	właściwie interpretuje i komunikuje się w obszarze własnego środowiska i społeczności	K_Ko5
EK_o8	dysponuje umiejętnościami adaptacyjnymi w stosunku do nowych, zmiennych okoliczności, które mogą pojawić się podczas występów, a także w pracy zawodowej i twórczej	K_Ko9
EK_n		

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
<p>1. Kierunki i etapy rozwoju psychologii muzyki w kraju i za granicą – 2 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> - badania eksperymentalne : C. Stumpf ; G. T. Fechner ; H. Helmholtz , - badania muzykologiczno-fenomenologiczne : E. Hanslick ; E. Kurth , - badania nad ontogenezą rozw. psych. człowieka : W. Preyer ; M. W. Shinn , - pierwsze laboratoria psychologii muzyki (C. Seashore ; G. Revesz ; M. Schoen). <p>2. Teorie zdolności muzycznych: klasyfikacja, analiza podstawowych pojęć: - 2 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> - (teorie preempiryczne - T. Billroth ; teorie atomistyczno-strukturalistyczne - C. Stumpf, C. Seashore ; teorie całościowe - J. L. Mursell, B. M. Tieplow ; - teorie czynnikowe : monoczynnikowa - (H. Wing, R. Shuter-Dyson), - teorie wieloczynnikowe (A. Bentley), czynników grupowych (L. G. Holmstrom), - czynników integracyjnych (R. M. Drake) ; teorie funkcjonalistyczne (M. Manturzevska). <p>3. Standaryzowane testy zdolności i osiągnięć muzycznych - 2 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> - testy zdolności muzycznych (A. Bentley, H. Wing, R. M. Drake, E. Gordon), - testy osiągnięć muzycznych (S. E. Farnum, J. Aliferis, D. Bridges, B. Kamińska). <p>4. Charakterystyka poszczególnych okresów rozwoju muzycznego człowieka - 2 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> - podział okresów rozwoju muz. człowieka według N. S. Lejtesa, - badania longitudinalne (L. Davidson), - fazy rozwoju muzycznego (G. Schuenemann, M. Manturzevska) . <p>5. Inteligencja ogólna a zdolności muzyczne – 2 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> - model struktury inteligencji (J. P. Guilford), - test inteligencji muzycznej H. Wing'a, - uwarunkowania genetyczne i środowiskowe, - talent muzyczny i zjawisko "idiot savant". <p>6. Funkcjonowanie wykonawców muzyki w warunkach stresu ekspozycji społecznej – 2 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> - definicje stresu biologicznego (H. Selye), - definicje stresu psychologicznego (R. Lazarus, H. Basowitz, T. Kocowwski), - definicje tremy (T. Wroński, J. Kępińska-Welbel), - heurystyczny model stresu (J. Chwedorowicz). <p>7. Muzykoterapia jako nowa dyscyplina medyczna - 2 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ośrodek amerykański (ukierunkowania kliniczne), - ośrodek szwedzki (ukierunkowania teoretyczne), - główne kierunki teoretyczne w muzykoterapii, - muzyka a zdrowie. <p>8. Percepcja muzyki jako proces przetwarzania informacji – 2 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> - uwarunkowania podmiotowe (słuchacz), - uwarunkowania przedmiotowe (słuchana muzyka). <p>9. Klasyczne badania nad pamięcią i zapominaniem – 2 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> - pamięć odtwórcza i wytwórcza (H. Ebbinghaus; F. Bartlett), - teorie zapamiętywania, - teorie zapominania, - taksonomia pamięci według J. Wierszyłowskiego,

- sposoby polepszania pamięci (strategie mnemotechniczne).
- 10. Przygotowanie utworu muzycznego jako proces twórczy – 2 godz.
- proces twórczy jako interakcja twórcza (E. Nęcka),
- 11. Przeszkody w procesie twórczym – 2 godz.
- zapobieganie, przerywanie, zakłócanie, ograniczanie (M. Dymon).
- 12. Elementy metodologii badań psychologicznych – 2 godz.
- podstawowe pojęcia (skale, modalna, mediana, odchylenie standardowe, wariancja, współczynniki korelacji, ładunek czynnikowy),
- zmienne, wskaźniki, definicje operacyjne, problemy i hipotezy badawcze,
- trafność, rzetelność, obiektywizm, normalizacja, standaryzacja.
- 13. Teoria uczenia się według E.E. Gordona – 2 godz.
- audiacja, literalizacja muzyczna, wykonawstwo.
- 14. Osobowość a preferencje muzyczne 2 godz.
- teorie osobowości, temperamentu, charakteru,
- definicja osobowości według L. L. Thurstone'a.
- 15. Formy oceniania wykonania muzycznych – 2 godz.
- wybór cech kryterialnych,
- model strategii liniowej,
- model strategii koniunkcyjnej,
- model strategii alternatywnej,
- model strategii interakcyjnej.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne

Standaryzowane testy zdolności i osiągnięć muzycznych (praktyczne wykorzystanie) - 5 godz.

- testy zdolności muzycznych (A. Bentley, H. Wing, R. M. Drake, E. Gordon),
- testy osiągnięć muzycznych (S. E. Farnum, J. Aliferis, D. Bridges, B. Kamińska).

Funkcjonowania wykonawców muzyki w warunkach stresu ekspozycji społecznej – opis i weryfikacja symptomów stresu wykonawczego w praktyce -4 godz.

Klasyczne badania nad pamięcią i zapominaniem – ćwiczenia na materiale nutowym - 4 godz.

Formy oceniania wykonania muzycznych – wybór strategii oceniania i uzasadnienie – ćw. 2 godz.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną,

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja),

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się :

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	Egzamin pisemny	w.

EK_02	SPRAWOZDANIE, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	W., ĆW.
EK_03	PROJEKT, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	ĆW.
EK_04	ANALIZA TEKSTÓW, DYSKUSJA	ĆW.
EK_05	DYSKUSJA, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	ĆW.
EK_06	KOLOKWIIUM PISEMNE, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	ĆW.
EK_07	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	W., ĆW.
EK_08	ROZWIĄZYWANIE ZADAŃ, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	ĆW.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<p>Zaliczenie - ćw. aktywność na zajęciach, esej na temat wybranych zagadnień z psychologii muzyki. egzamin - kolokwium pisemne Skala ocen:</p> <p>5.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 92%-100% (znakomita wiedza) 4.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 84%-91% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami) 4.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 76-83% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami) 3.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 68%-75% (zadowolająca wiedza, z niewielką liczbą błędów) 3.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 61%-67% (zadowolająca wiedza z licznymi błędami) 2.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia poniżej 60% (niezadowolająca wiedza, liczne błędy)</p> <p>Ocenę pozytywną można uzyskać tylko przy min. 75% obecności na wykładach</p>
--

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	45
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	10
SUMA GODZIN	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa: Literatura podstawowa: Hubert M. Blalock , <i>Statystyka dla socjologów</i>, PWN, Warszawa 1975. M. Dymon , <i>Przeszkody w procesie twórczym</i>, Wyd. WSP, Rz-ów 1997. E.E.Gordon , <i>Umuzycznienie niemowląt i małych dzieci</i>, PWM, Kraków 1997. E.E.Gordon, <i>Teoria uczenia się muzyki</i>, WSP, Bydgoszcz 1995. M. Janiszewski, <i>Ergonomia zawodu muzyka</i>, PWN, Warszawa 1992. K. Lewandowska , <i>Rozwój zdolności muzycznych</i>, WSiP, Warszawa 1978. M.Manturzevska, H.Kotarska , <i>Wybrane zagadnienia z psychologii muzyki</i>, WSiP, Warszawa 1990. M.Manturzevska , <i>Psychologiczne warunki osiągnięć pianistycznych</i>, PWN, Wrocław 1969. R.Shuter-Dyson , <i>Psychologia uzdolnienia muzycznego</i>, WSiP, Warszawa 1986. J. Wierszyłowski , <i>Psychologia muzyki</i>, PWN, Warszawa 1981. Ph. G.Zimbardo , <i>Psychologia i życie</i>, PWN, Warszawa 1994. J. SLOBODA, <i>UMYSŁ MUZYCZNY</i>, WSiP, WARSZAWA 2002</p>
<p>Literatura uzupełniająca: WSZELKIE ARTYKUŁY W CZASOPISMACH , DOTYCZĄCE WZAJEMNYCH RELACJI PSYCHOLOGII Z MUZYKĄ</p>

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej